

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

ŠVP ŠD vychází a navazuje na ŠVP ZV

Platnost ŠVP ŠD: od 1. 9. 2015

.....
Mgr. Jana Klozová, ředitelka školy

Charakteristika

Školní družina je součástí Základní školy a Mateřské školy Šebrov, příspěvková organizace. Poskytuje zájmové vzdělávání žákům prvního stupně. Provoz školní družiny se uskutečňuje v odpoledních hodinách (12.00 – 16.00).

Školní vzdělávací program školní družiny v souladu se Školním vzdělávacím programem „ŠVP SEDMIKRÁSKA“, navazuje na oblasti, ve kterých se škola v minulosti úspěšně rozvíjela, a snaží se poskytnout žákům dostatek příležitostí k aktivnímu trávení volného času, k realizaci jejich zájmů, schopností a dovedností i k pohybové relaxaci.

Výchovné a vzdělávací cíle školní družiny

Hlavním cílem výchovně vzdělávací práce školní družiny je vést žáky ke smysluplnému využívání volného času a vybavovat je dostatkem námětů pro zájmovou činnost. Navazujeme přitom na výchovné a vzdělávací strategie školy, které směřují k naplňování klíčových kompetencí, a specifickými prostředky pedagogiky volného času se snažíme tyto kompetence posilovat a rozvíjet.

KOMPETENCE K UČENÍ

umožňuje žákům osvojit si strategii učení a motivuje je pro celoživotní učení

- Klademe důraz na odkaz učitele národů J.A.Komenského a jeho vize – Škola hrou (škola tvořivá)
- Vedeme žáky k sebekontrolě, hodnocení a sebehodnocení
- Žáci pracují na projektech z různých vzdělávacích oblastí, kde si sami organizují práci a její formu, realizují vlastní nápady, které poté prezentují.
- Individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch, vyzdvihnout silné stránky, ale zároveň vhodným způsobem upozornit na nedostatky.
- Snažíme se pěstovat jejich zdravé sebevědomí.
- Vedeme žáky k tomu, aby se jasně a výstižně vyjadřovali ústní i písemnou formou /aby dokázali vyjádřit své myšlenky, pocity a prožitky.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

podněcuje žáky tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Nepředkládáme žákům zpravidla hotové výsledky a poznatky k osvojení, ale vedeme je k tomu, aby vše nové, pokud to lze, získali na základě činností, pozorování, pokusů – na základě objevování.
- Žáci se učí rozumově poznávat přírodní zákonitosti a zařazovat je do systému.

- Žákům je umožněno při různých školních akcích podílet se na plánování, přípravě a realizaci.
- Žáci se učí získávat informace z různých zdrojů – ústních, tištěných mediálních a počítačových – včetně internetu, jsou vedeni k tomu, aby je uměli vyhledávat, třídit a využívat.

KOMPETENCE KOMUNIKATINÍ

vede žáky k všestranné a účinné komunikaci

- Naše škola klade velký důraz na kvalitní vztahy a tím i komunikaci mezi jednotlivými žáky navzájem, ale i mezi nimi a učiteli, popř. ostatními zaměstnanci školy a samozřejmě i komunikaci mimo školu.
- Klademe důraz na adekvátní verbální i neverbální komunikaci (např. vhodné hry)
- Žáci se učí obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor a poslouchat názor druhých, vhodně na něj reagují, popř. se zapojují do diskuse.
- Žáky učíme dodržovat etiku komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, respektování originálních i nezdařených názorů) – přihlásí se o slovo, odpoví na položenou otázku, použije srozumitelné výrazy,...
- Žák umí dát najevo, že něčemu nerozumí.
- Učíme děti připravovat si krátké projevy na dané téma a prezentovat je před spolužáky.
- Podporujeme přátelské vztahy ve třídách
- Starší žáci rádi pomáhají mladším a ti je za to přirozeně respektují.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých

- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, zařazujeme do hodin skupinovou práci či práci ve dvojicích.
- Při skupinové práci dbáme na to, aby žáci střídali role ve skupině.
- Klademe důraz na bezpečné sociální prostředí ve škole, společně sestavujeme pravidla chování a usilujeme o to, aby je žáci dodržovali a dokázali se vzájemně kontrolovat a pravidla si připomínat.
- Vedeme žáky k tomu, aby svým ohleduplným chováním přispívali k upevňování dobrých mezilidských vztahů, vzájemně si pomáhali v běžných životních situacích.
- Žáci zcela přirozeně projevují radost z úspěchů ostatních. Upevňujeme v žácích sebedůvěru.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

připravuje žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, vědomé si svých práv a povinností

- Žáci se učí samostatně rozhodovat a nést důsledky za své rozhodnutí.
- Žáky vedeme k dodržování mravních hodnot.
- Učíme žáky aktivně rozvíjet a chránit své zdraví – fyzické, duševní a sociální a být za ně odpovědný.
- Klademe důraz na Environmentální výchovu, vedeme žáky k třídění odpadů.
- Žáci jsou zapojeni do výzdoby školy.
- Seznamujeme žáky s odlišným způsobem života, tradicemi lidí z jiných kultur, učíme je respektovat rozdíly mezi lidmi.
- Klademe důraz na nedělání rozdílů v barvě pleti, národnosti, kultuře – jsme „děti jedné planety“.
- Zároveň ctíme a respektujeme vlastní tradice kulturu a historii, ztejm. V projektových dnech (sv.Martin, Vánoce, Velikonoce, Den dětí,..)
- Učíme je být ohleduplní ke starým a nemocným lidem.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

pomáhá žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti

- Žáci si osvojují základní pracovní dovednosti, učí se organizovat a plánovat práci, uklízet si své pracovní místo.
- Žáci neničí zařízení školy, pomůcky ani učebnice či pracovní sešity, neplytvají papírem ani jinými materiály.
- Žáci se učí bezpečně používat materiály a nástroje přiměřené jejich věku.
- Žáci vytváří jednoduchými postupy různé předměty z různých materiálů.
- Vedeme žáky k vytrvalosti při plnění úkolů a umožňujeme jim uplatňovat vlastní nápady a tvořivost.
- Vedeme žáky k tomu, aby vždy dokončily práci, při čemž respektujeme individuální tempo.
- Žáci se učí hodnotit svůj výrobek.
- Připravujeme žákům i takové pracovní činnosti, které je učí chránit životní prostředí a jejich zdraví.
- Vedeme žáky ke třídění odpadu.

Formy činností ve školní družině

Náplní práce školní družiny jsou:

činnosti pravidelné (organizované aktivity zájmového a tělovýchovného charakteru),

příležitostné (společné akce, slavnosti),

spontánní aktivity (individuální činnosti po obědě, při pobytu na hřišti, hry,...),

odpočinkové činnosti (poslechové činnosti, individuální hry, klid po obědě,

aktivní odpočinek (závodivé hry, hudebně pohybové hry, sportovní hry)

příprava na vyučování (didaktické hry).

Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Strategii pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času – požadavek dobrovolnosti (činnost žáků na základě vzbuzeného zájmu a motivace), zajímavosti a zájmovosti (atraktivní a pestrá nabídka činností), aktivity (volba činností tak, aby se v nich uplatnili a byli přiměřeně úspěšní všichni žáci), citlivosti a citovosti (kladné emoce nejen z činnosti samotné, ale i z objevování nových obzorů a překonávání překážek), prostoru k seberealizaci (uplatnění dovedností a schopností žáka, jeho vnitřní uspokojení a radost).

Obsah a časový plán vzdělávání

Při tvorbě Školního vzdělávacího programu školní družiny jsme nejvíce navazovali na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která je určena pro první stupeň základního vzdělání, je založena na vlastním prožitku žáků vycházejícím z konkrétních nebo modelových situací a poskytuje žákům základní orientaci týkající se člověka, rodiny, společnosti, kultury, přírody, techniky, zdraví a dalších témat. Témata jsou rozpracována do samostatného tematického plánu.

Místo, kde žijeme

Známe naši vesnici/město - sestavujeme mapku Šebrova, seznamujeme se s posláním pošty, knihovny, lékárny, nákupních středisek, bank, policie, nádraží, muzea, radnice.

- hrajeme si na návštěvníky naší vesnice
- řešíme kvízové otázky
- hledáme v internetové fotomapě, najdeme náš dům a školu.
- čteme pověsti z našeho regionu a zkusíme je ilustrovat.

Náš dům - stavíme svůj dům ze stavebnicových dílů, papírových krabiček.

- navrhujeme dům budoucnosti

Moje škola - hrajeme orientační hru v budově školy, prohlížíme si odborné učebny, zjišťujeme, kdo v naší škole pracuje.

- plánujeme a realizujeme výzdobu chodeb a družinové místnosti, návrhy vystavíme.

Lidé kolem nás

Moje rodina - představujeme a malujeme svoji rodinu.

- zjišťujeme povolání rodičů a prarodičů, besedujeme o představách o našem budoucím povolání.
- tvoříme přáníčka a drobné dárky k narozeninám, ke Dni matek.

Kamarádi, spolužáci - hrajeme si na malíře, kreslíme portréty a společně sestavujeme obraz žáků naší družiny.

- hrajeme si na detektivy.
- vyrábíme dárečky pro budoucí prvňáčky.
- při hrách zjišťujeme, jak se známe, jaké máme dobré vlastnosti.

Lidé všech světadílů - hrajeme zeměpisné hry.

- ukazujeme si na mapě světa, kde žijí různé národnosti, zjišťujeme rozdíly mezi

nimi, připomínáme si důležitost učit se cizí jazyk.

- hrajeme si s anglickými slovíčky – spojovačky, pexeso...

Nejsme všichni stejní - učíme se, jak pomáhat lidem, kteří jsou fyzicky nebo psychicky znevýhodněni.

- zkusíme si, jak je pro nevidomé obtížná orientace v prostoru, určujeme předměty hmatem, zkusíme malovat ústy.

Společenské chování - čteme si příběhy, známe kouzelná slovíčka.

- dramatizujeme různé situace (v restauraci, obchodě, jídelně, autobuse, divadle,

kině, na výstavě).

Sdělovací prostředky - povídáme si o pořadech v televizi, diskutujeme o tom, co je pro děti vhodné a co nikoliv.

- hrajeme si na scénáristy, novináře, reportéry.

- připravíme si vědomostní soutěže – AZ kvíz, Bingo, Riskuj, Chcete být milionářem?

- učíme se používat internet, vyhledat potřebnou informaci.

Svátky a oslavy - seznamujeme se se jmény v kalendáři, označíme si, kdo má kdy svátek.

- vyrábíme Mikuláše a čerty.

- připravujeme se na adventní čas a Vánoce, vyrábíme adventní věnec, vánoční

ozdoby, přáníčka, drobné dárky, zpíváme koledy, připomínáme si vánoční zvyky,

čteme vánoční příběhy a sledujeme pohádky.

- vyzdobíme si místnosti vánočními motivy.

- připravíme si karneval a vyrobíme masky.

- besedujeme o velikonočních zvycích a tradicích, zdobíme kraslice, pleteme pomlázku, zdobíme třídu jarními a velikonočními motivy.

- připomeneme si, proč se slaví Den učitelů.

- povídáme si o významu Dne dětí, připravíme veselé soutěžní odpoledne plné her a zábavy spojené s diskotékou.

Lidé a čas

Náš denní režim - rozlišujeme povinnosti a zábavu – kreslíme, co nás baví, jak využíváme volný čas.

- vytváříme leporelo denního režimu.

- vyrábíme papírové hodiny s ručičkami, určujeme čas.

- tvoříme kalendář.

Jak se mění lidé, věci - besedujeme nad starými fotografiemi, tvoříme časovou přímku.

- sbíráme staré pohlednice, srovnáváme je se současností.

Pohádky a pověsti - čteme české a světové pohádky, pověsti, říkadla, básničky, hádanky, jazykolamy.

- ilustrujeme pohádky, vyrábíme papírové loutky a hrajeme s nimi příběhy.
- učíme se a zpíváme lidové písně, poznáváme hudební nástroje.
- hrajeme si na řemesla.
- pátráme, jak se žilo na hradech a zámcích – sestavujeme, modelujeme a lepíme hrady a okolí – využíváme modelovací hmotu, papír, přírodniny, látky.
- vyprávíme si o masopustních zvycích.

Rozmanitost přírody

Chováme domácí mazlíčky - kreslíme, modelujeme, malujeme svoje zvířecí kamarády, besedujeme o tom, jakou péči vyžadují.

Roční období - tvoříme koláž z obrázků čtyř ročních období.

- porovnáváme, jak se příroda mění během roku.
- zkoumáme počasí, vyhledáváme pranostiky.

Tvoříme z přírodnin - sbíráme plody, listy, květy a vyrábíme drobné šperky, lesní strašidla, obtiskujeme listy, využíváme frotáže, tisku a dalších výtvarných technik.

Obrázky z cest - sbíráme pohlednice z různých částí světa, dokreslujeme krajinu.

- využíváme encyklopedií a atlasů.
- vyprávíme si o zážitcích a zajímavostech z cest.

Chráníme životní prostředí - besedujeme na téma třídění odpadů.

- vytvoříme plakát ke Dni Země.
- sledujeme, jak lidé chrání přírodu v našem okolí.

Poznáváme zvířata, rostliny, ptáky, hmyz - sbíráme informace z encyklopedií, internetu, časopisů, knih.

- hrajeme hru Otázky a odpovědi, řešíme záhady a rébusy.
- poznáváme exotická zvířata a prostředí, ve kterém žijí.
- vyrábíme jednoduchá krmítka, připravujeme dárečky na vánoční strom pro zvířátka v lese.
- čteme si příběhy o přírodě.

Člověk a jeho zdraví

Poznáváme svoje tělo - pomocí encyklopedií, internetu, knih zkoumáme části lidského těla, soutěžíme v kvízu.

Čistota půl zdraví - připomínáme si hygienické návyky, předvádíme si naši péči o vzhled a čistotu.

- besedujeme o kosmetických přípravcích a jejich použití.
- povídáme si o péči o náš chrup.
- sestavujeme kvízové otázky.

Nebojíme se lékaře - povídáme si o zkušenostech z návštěvy u lékaře, pobytu v nemocnici.

- besedujeme se zdravotní sestrou.
- učíme se, jak zacházet s léky.

Učíme se základy první pomoci - čteme a vyprávíme si o nebezpečí úrazů a jak jim předcházet.

- předvádíme si, jak ošetřit drobná poranění, seznamujeme se s obsahem lékárničky.

- učíme se, jak přivolat pomoc ke zraněnému člověku.

Zdravý jídelníček - rozeznáváme potraviny prospěšné pro náš organismus.

- vystřihujeme obrázky potravin, tvoříme koláže.

- hrajeme si na kuchaře.

- soutěžíme ve smyslovém poznávání potravin.

- rozeznáváme jednotlivé druhy ovoce a zeleniny.

Rádi sportujeme - pořádáme jednoduché soutěže s míčem, švihadly, létajícím talířem, gumou, obručemi, míčky, líným tenisem, lanem.

- hrajeme míčové hry.

- zkoušíme atletické disciplíny.

- soutěžíme ve štafetových závodech.

- hrajeme pohybové hry.

- relaxujeme při hudbě.

- v zimě chodíme sáňkovat a soutěžíme v zimních radovánkách – stavíme sněhuláky, házíme sněhovými koulemi na cíl.

- připravíme si netradiční sportovní disciplíny – opičí dráhu, běh pozpátku, skok vzad...

- malujeme a kreslíme různé sporty, které sledujeme v televizi nebo na stadionech.

Podmínky přijímání uchazečů

Činnost školní družiny je určena pro žáky prvního stupně naší základní školy. Přednostně jsou přijímáni žáci 1.- 3.ročníku. O přijetí žáka či jeho vyloučení rozhoduje ředitelka školy (dle vyhlášky o zájmovém vzdělávání 74/2005 Sb.). Přijetím žáka se na něj vztahují veškerá práva a povinnosti žáka školní družiny. Podmínkou přijetí žáka k pravidelné činnosti je odevzdání řádně vyplněné přihlášky, jejíž součástí je písemné sdělení zákonného zástupce o rozsahu docházky, způsobu odchodu žáka ze školní družiny. Docházka do školní družiny je pro přihlášené žáky povinná. Žádosti o mimořádné uvolnění žáka je možno provádět pouze předem a písemnou formou (s podpisem rodičů). Do školní družiny může být žák přihlášen během celého školního roku, pokud není naplněna její kapacita. Ukončit docházku může žák během celého školního roku na základě písemné žádosti rodičů o vyřazení žáka.

Podmínky průběhu vzdělávání

Provoz školní družiny se uskutečňuje v jednom oddělení s kapacitou 30 žáků. Je odpolední od 12:00 do 16:00 hodin. Žáky si vychovatelka přebírá po obědě.

Ukončování vzdělávání

Žáci jsou do ŠD přijímáni vždy na jeden školní rok. Dítě je možné ze ŠD odhlásit kdykoliv během školního roku (písemná žádost rodičů). Ředitel školy může žáka ze ŠD vyloučit při opakovaném nedodržování vnitřního řádu školní družiny.

Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Činnosti spontánní a řízené se prolínají, jejich skladba respektuje psychosociální podmínky výchovně vzdělávací práce školní družiny.

Pitný režim je zajištěn během oběda ve školní jídelně a odpoledne ve školní družině. Prostředí užívaných prostorů vyhovuje hygienickým normám. Žáci jsou pravidelně poučováni o nebezpečí úrazu, zvláště při pohybu na schodech a pobytu venku. Žák ze ŠD nikdy neodchází bez vědomí vychovatelky. Zdravotní problémy či úraz, neprodleně nahlásí vychovatelce. Při pobytu v ŠD žáci dbají na bezpečnost svou a svých spolužáků, snaží se vyvarovat konfliktních situací. Všechny děti ŠD jsou poučeny o zásadách bezpečnosti.

Psychosociální podmínky

Ve školní družině je vytvářeno pohodové a příznivé sociální klima. Při všech činnostech jsou respektovány potřeby jedince. Náplň činností je věkově přiměřená a motivující.

Materiální podmínky

Školní družina má jedno oddělení, které pro svoji činnost využívá prostory školy. Místnosti jsou vybaveny odpovídajícím nábytkem, koberci, televizí s videorekordérem, rádiem, počítači s možností připojení na internet, stolními hrami a stavebnicemi, časopisy a knihami, stavebnicemi, sportovním náčiním, výtvarnými potřebami. Využíváme také zahradu školy, učebnu výpočetní techniky, navštěvujeme sportovní hřiště obce a krásnou přírodu v okolí školy.

Personální podmínky

Pedagogické působení zajišťují vychovatelky z řad pedagogického sboru, které si svou odbornost prohlubují dalším vzděláváním (kurzy, semináře, samostudium).

Ekonomické podmínky

Prostředky na personální zajištění jsou hrazeny z rozpočtu MŠMT.

Provozní náklady jsou hrazeny z rozpočtu obce a z měsíčního poplatku za poskytování školské služby (školní družina), který je vždy stanoven dle zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon) §123, odst.4 na daný školní rok.

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V naší ŠD přijímáme žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a adekvátně s nimi pracujeme. Školní družinu navštěvují žáci se zdravotním znevýhodněním (specifické poruchy učení, poruchy chování), proto vychovatelky úzce spolupracují s třídními učiteli, konzultují výchovné a vzdělávací metody. Nezbytná je také spolupráce s rodiči. Dle aktuálních možností a podmínek školy lze při výchovných činnostech ve školní družině rozvíjet talent mimořádně nadaných žáků (zadávání rozšiřujících a doplňujících úkolů, individuální přístup). Vychovatelka družiny úzce spolupracuje s výchovným poradcem školy a rodiči. Žáci jsou začleněni do všech aktivit školní družiny v nejvyšší možné míře. Činnosti respektují možnosti žáka.

Doklad o ukončeném vzdělávání

Nevydáváme.